

Musci nonnulli novi e Fuegia et Patagonia reportati.

Auctore P. DUSÉN.

Pottiaceae.

Barbula (Eubarbula) Cardotii DUS. n. sp. Pusilla, dense caespitosa, laxe cohaerens, simplex vel furcatus; folia ovato-acuminata, concava, marginibus ubique valde revolutis, nervo crasso, calloso, paulo excurrente; cellulae basales quadratae, flavae, superiores subpellucidae, minutae, quadratae, laevissimae.

Hab. Patagonia orientalis in arena mobili.

Barbulae grimmiaceae C. MÜLL. proxima, sed ab hac specie differt caule simpliciore et humiliore, cellulis exacte quadratis.

Neobarbula DUS. Nov. gen.

Autoica; folia elongate lanceolata, limbata, limbo bistratoso; cellulae basales laxae, rectangulares, pellucidae, ceterae obscurae, breviter rectangulae, utrinque minutissime papillosae; capsula angusta, elongate cylindrica; annulus perangustus, duplex, persistens; peristomium ad os capsulae insertum, membrana basilari humili, dentibus filamentaceis densissime papillulosis, tortis; operculum robuste conicum, sinistrorsum tortum.

Neobarbula magellanica DUS. Laxe caespitosa, humilis; folia sicca complicata, spiralia, humida patentia, stricta, canaliculata, acuta, apice serrata, limbo lato, nervo percurrente carinata; seta elongata, tenuis; peristomium pallide flavescens, dentibus vix semel tortis.

Hab. Fretum magellanicum, Punta Arenas in terra.

Tortula (Syntrichia) brachypelma DUS. n. sp. Dense caespitosa, cohaerens, fusca, pusilla, dichotome ramosa, apice saepe densiuscule ramulosa; folia lingulata, canaliculata, apice rotundata, marginibus crenulatis,

ubique recurvatis, nervo crasso excurrente, pilum hyalinum, laevisimum, in foliis superioribus longum efformante; cellulae superiores obscurae, laxae, dorso prominulae, minutissime papillosae, quadratae.

Hab. Fuegia septentrionalis in terra.

Tortulae pusillae AONGSTR. proxima; ab hac specie foliis crenulatis et cellulis superioribus laxis, quadratis distinguenda.

Tortula (Syntrichia) chubutensis DUS. n. sp. Pusilla, densiuscule caespitosa, laxè cohaerens, simplex vel furcata; folia brevina, canaliculate concava, e basi lata oblongo-attenuata, apice rotundata, marginibus fere e basi recurvatis, nervo crasso, excurrente, pilum longum, hyalinum, denticulatum efformante; cellulae superiores obscurae, quadratae, densissime et sat robuste papillosae.

Hab. Patagonia orientalis prope ostium flum. Chubut in arena mobili.

Tortulae pusillae AONGSTR. affinis, sed caule magis robusto, foliis basi multo latioribus et pilo hyalino distincte denticulato ab hac specie diversa.

Tortulae brachypelmae DUS. minus affinis, foliis basi multo latioribus, nec lingulatis, pilo hyalino denticulato, cellulis robustius papillosis facile distinguenda.

Tortula (Syntrichia) pulvinatula DUS. n. sp. Humilis, fusco-viridis, pulvinulis densis sistens, simplex vel apice ramulosa; folia lingulata, apice rotundata vel subacuminata, apiculata, marginibus vix recurvatis, nervo crasso, apiculum efformante, cellulis superioribus obscuris, parvis, quadratis, minutissime papillosis; seta c. 5 mm alta.

Hab. Patagonia septentrionalis in arboribus.

Tortulae perpusillae (C. MÜLL.) BROTH. valde affinis, sed apiculo fol. haud reflexo, marginibus fol. vix recurvatis et cellulis superioribus quadratis ab hac specie distinguenda.

Tortula (Syntrichia) brachychaete DUS. n. sp. Autoica, densiuscule caespitosa, cohaerens, humilis, sim-

plex, dichotoma vel apice fasciculatim ramulosa; folia humida canaliculata, lingulata, suprema subspathulata, marginibus erectis, nervo crasso, excurrente, pilum longum, hyalinum, laevem efformante; cellulae superiores parvae, quadratae, densissime papillosae; bractee erectae, convolutae, longissimae, sensim attenuatae, pilo hyalino, longissimo terminatae; seta sat brevis.

Hab. Patagonia septentrionalis in arboribus.

Tortula brevisetae (C. MÜLL. et HAMP.) BROTH. verisimiliter aliquantulum affinis, sed foliis longe hyalino-pilosa jam diversa.

Tortula papillosa WILS.

Hab. Fretum mag., Punta Arenas in arb. Fuegia australis in specie *Berberidearum*. Ex ins. Falkland jam reportata.

Tortula (Syntrichia) saxicola DUS. n. sp. Dioica, dense pulvinatula, atrobrunnea, humilis, circiter ad medium caulem pluri-ramosa; folia humida erecto-recurvata, lingulata, marginibus erectis, crenulatis, nervo crasso, excurrente, parte excedente ad apiculum hyalinum gemmis dense obiecta; cellulae superiores hexagonae, sat magnae, basales rectangulares, amplae, hyalinae, marginales circiter 3-seriatae, quadratae.

Hab. Fuegia septentrionalis in saxis.

Tortulae pagorum (MILDE) DE NOT. proxima, sed paulo minor et densius pulvinulata; ceterum ab hac specie differt parte nervi excedente brevior, gemmis densissime vestita, papillis cellularum conicis, gemmis laevissimis, nec papillosis, gemmis axillaribus nullis.

Encalypta (Rhabdotheca) patagonica BROTH. n. sp. Autoica, dense caespitosa, humilis; folia e basi ovali oblongo-lingulata, nervo crasso, in pilum elongatum productum, cellulis laminalibus rotundato-hexagonis, densissime papillosis; calyptra nitida, integra, rostro sat dense papilloso.

Hab. Fretum magellanicum, Punta Arenas in terra.

Encalyptae tasmanicae HAMP. et C. MÜLL. proxima;

foliis piliferis et calyptra papilloso-scabro ab hac specie diversa.

Grimmiaceae.

Grimmia (*Schistidium*) *fasciculata* Dus. n. sp.
Autoica, laxe caespitosa, vix cohaerens, c. 2 cm alta, gracilis, apice dense fasciculatim ramulosa, ramulis brevissimis, fructiferis; folia sicca $\pm$ recurvata, humida stricta, lineari-lanceolata, concava, nervo tota longitudine robusto, longe excurrente; cellulae basales breviter rectangulae, superiores quadratae; bractee magnae, lanceolatae, canaliculatae, nervo tenuiore et brevius quam in fol. caul. excurrente; capsula urnigera, immersa; peristomium rubrum, dentibus late lanceolatis, integris.

Hab. Patagonia septentrionalis in saxis.

Ob folia sicca recurvata, ob nervum etiam in parte excurrente crassum et ob caulem apice fasciculatim ramulosum peculiaris, inter grimmiaceas austro-americanas solitaria.

Grimmia (*Eugrimmia*) *murina* C. MÜLL.

Hab. Patagonia septentrionalis prope lac. Nahuelhuapi in saxis; Chile centralis prope Santiago urb. in rup.; ceterum Argentina, Sierra de la Ventana.

Grimmia (*Rhabdogrimmia*) *orbicularis* BRUCH.

Hab. Patagonia occ. in valle super. flum. Aysen in saxis.

Grimmia (*Rhabdogrimmia*) *pachyphylla* Dus. n. sp.
Dioica, dense pulvinatim caespitosa, humilis; caulis subturgescens, apice plerumque ramulosus; folia e basi angusta, oblonga sensim elongate attenuata, acutissima, apiculo hyalino coronata, marginibus integerrimis, parum recurvatis, nervo percurrente; cellulae basales subelongatae, rectangulares, ceterae quadratae, incrassatae; seta subcurvata, folia parum superans; capsula oblongo-ovalis, sicca sulcata; peristomii dentes lanceolati, superne papillulosi, integri vel in mediano parum perforati.

Hab. Patagonia occ. in valle flum. Aysen in saxis.

Grimmiae verniculosae C. MÜLL. subsimilis, sed robustior; ceterum hae species ad diversa subgenera pertinent.

Grimmiae quadricruri C. MÜLL. etiam sat similis, sed ab hac specie bracteis breviter hyalino-pilosis, capsula leptodermatica et dentibus peristomii simplicibus differt.

Grimmia (*Rhabdogrimmia*) *flexicaulis* C. MÜLL. var. nov. *Dicksonii* Dus. Caule turgescente paulo crassiore et dentibus peristomii trichostomoideis simplicibus a typo recedens.

Grimmia nivea Dus. n. sp. (Subgenus ignotum.)

Dense pulvinata, c. 5 mm alta, nivea; caulis ramosus, dense ramulosus, ramulis brevissimis, gemmatis; folia brevia, ovalia, cymbiformi-concava, marginibus erectis, integerrimis, nervo sat angusto, in partem hyalinam folii parum excedente sensim cuspidata, cuspide folia aequante vel longiore, marginibus serrulatis, inferne lato et longe canaliculato, superne filiforme; cellulae pulchre virides, basales rotundate rectangulae, superiores rotundate quadratae.

Hab. Patagonia australis in saxis.

Ob ramulos gemmatis et ob pilos hyalinos perlatos, canaliculatos, niveos peculiaris, inter Grimmiaceas austro-americanas solitaria.

Camptodontium Dus. Nov. gen.

Autoicum; folia sicca subcrispata vel subspiraliter torta, elongate lineari-lanceolata, nervo crasso, percurrente; cellulae quadratae, laevissimae; seta subcygnea, aetate stricta; capsula erecta, oblongo-ovalis vel oblongo-ovata, leptodermatica, macrostomatica; annulus 3—4-plex, cellulis polygonis, quibusque separatim secedentibus; peristomium sat longe infra os capsulae insertum, rubrum, dentibus lanceolatis, apice crassis, binis approximatis, fortiter trabeculatis, laevissimis; operculum conicum, oblique rostratum; calyptra dimidiato-cucullata, glabra.

Camptodontium Brotherii Dus. n. sp. Dense et expanse caespitosum, cohaerens, humile; folia dense conferta, acuta, integerrima, inferne canaliculata, superne subcomplicata; bracteae foliis caulinis similes; seta brevis, straminea; capsula pallide brunnea.

Hab. Patagonia occidentalis et in truncis arb. et in truncis putridis; Fretum magellanicum in terra.

Orthotrichaceae.

Muelleriella Dus. Nov. gen.

Folia crassa, callosa, canaliculata, lamina bistratosa, nervo valde lato; peristomium simplex; sporae magnae, 0,06—0,08 mm diam. max., cellulis plurimis compositae.

Ad hac genus pertinent:

Muelleriella crassifolia (Hook. fil. et Wils.)

Syn. *Orthotrichum crassifolium* Hook. fil. et Wils.

Hab. Fretum mag. in ins. Desolacion; ceterum ins. Falkland, ins. Kerguelen etc.

Muelleriella crassifolia (Hook. fil. et Wils.) nov. var. *lingulata* Dus. Foliis elongate lineari-lingulatis, basi vix dilatatis et nervo duplo latiore haec varietas a typo differt.

Muelleriella angustifolia (Hook. fil. et Wils.)

Syn. *Orthotrichum angustifolium* Hook. fil. et Wils.

Hab. Ins. Kerguelen et ins. Campbell.

Bryaceae.

Bryum (Argyrobryum) Myurella Dus. n. sp. Pusillum, c. 5 mm altum, aureum, dense caespitosum; caulis subfasciculatim ramosus, ramis linearibus, obtusissimis, turgescens; folia orbicularia, et sicca et humida julaceo-imbricata, valde concava, integerrima, elimbata, nervo valido, ante apicem evanido; cellulae hexagonae.

Hab. Fuegia australis in litore arenoso.

Species pulcherrima, *Bryo amblyolepidi* CARD. proxima, a quo caule brevior, foliis densius insertis, nec glauco-viridibus, orbicularibus, obtusissimis, cellulis manifeste hexagonis distinguenda.

Bartramiaceae.

Breutelia glabrifolia DUS. n. sp. Densiuscule caespitosa, c. 10 cm alta, pauci-ramosa, valde tomentosa; folia haud plicata, e basi brevi, sursum nec dilatata lanceolato-cuspidata, integerrima vel in parte apicali obscure serrulata; cellulae laevissimae.

Hab. Fuegia australis in terra; Patagonia occ. in rupibus.

Breuteliae aureolae BESCH. simillima, sed foliis haud plicatis, vix serrulatis et cellulis laevissimis ab hac specie facile distinguenda.

Breutelia (Eubreutelia) subelongata BROTH. n. sp. Species *B. crassae* (HOOK. fil. et WILS.) JÆG. affinis, sed statura multo robustiore, foliis cellulis basilaribus exterioribus elongate et anguste nec breviter et laxè rectangularibus et theca majore prima fronte dignoscenda. A *B. elongata* (HOOK. fil. et WILS.) BROTH., quacum statura convenit, foliorum forma jam longe recedit.

Hab. Patagonia occ. ad Puerto Bueno et in valle fluminis Aysen.

Polytrichaeae.

Psilopilum magellanicum DUS. n. sp. Densè caespitosum, cohaerens; caulis 1—1,5 cm altus, ob folia apice densè conferta crasse clavatus; folia incurvata, lineari-lanceolata, canaliculata, apice cymbiformi-excavata et subrotundata, apiculo reflexo terminata, nervo crasso, lamellis numerosis instructo, in apiculum excurrente; capsula peristomata.

Hab. Fuegia australis in terra.

Psilopilo antarctico (C. MÜLL.) PAR. simillimum et valde affine, sed foliis multo longioribus, sat subito contractis et apiculo reflexo diversum.

Psilopilum cuspidatum DUS. n. sp. Laxe caespitosum, vix cohaerens; caulis ad 6 cm altus; folia humida strictiuscula, oblongo-lanceolata, cochleari-concava, attenuato-cuspidata, nervo crasso, excurrente, lamellis sat numerosis praedito.

Hab. Fuegia australis c. 600 m. s. m.

Psilopilo tapeti (C. MÜLL.) PAR. austro-georgico, sed in montanis austro-fuegianis etiam occurrenti, simillimum, foliis cuspidatis tamen et lamellis sat numerosis jam distinguendum.

Hedwigiaceae.

Rhacocarpus patagonicus BROTH. n. sp. Species statura gracillima, caule elongato, per totam longitudinem regulariter pinnato, ramis brevibus, subaequalibus, patentibus, foliis siccis spiraliter adpressis, e basi lata anguste panduraeformibus, superne serrulatis, in pilum breve, apice hyalinum, strictiusculum productis, cellulis alaribus incrassatis et omnibus speciebus adhuc cognitis facillime dignoscenda.

Hab. Fretum mag. in ins. Desolacion; Patagonia occ. ad Puerto Bueno in rup.

Cryphaeaceae.

Cryphaea mollis DUS. n. sp. Pendula, ad 10 cm longa, flaccida, remote ramosa, ramis tum brevibus, tum elongatis, ramulis fructiferis abbreviatis; folia late lanceolata, cymbiformi-concava. cuspidata, enervata, cellulis elongatis, angustis; bracteae interiores subovales, longe cuspidatae, superne et in cuspede serrulatae; capsula ovalis; peristomium normale.

Hab. Chile australis et Patagonia occ. in arb.

Ob folia enervata et ob cellulas elongatas inter cryphaeaceas austro-americanas solitaria.

Hookeriaceae.

Daltonia Krauseana C. MÜLL. n. sp. in herb.

Daltoniae splachnoidi (SM.) HOOK. et TAYL. magnitudine et habitu simillima; ab hac specie tamen differt cellulis basalibus et suprabasalibus paulo amplioribus, marginibus minus revolutis, limbo in parte foliorum inferiore multo angustiore et seta laevisima.

Stereodontaceae.

Ectropothecium (Cupressina) Berberidis DUS. n. sp. Subtile, repens, dense pinnatim ramosum, apice simplex, longe stoloniforme; folia parva, disticha, falcata, e basi angusta sensim attenuata, longe capillari-cuspidata, enervia, integerrima; cellulae elongatae, alares perpaucae, quadratae vel breviter rectangulares; seta tenuis, elongata; capsula brevi-cylindrica, nutans; peristomium normale, ciliis singulis, appendiculatis.

Hab. Patagonia occ. in ramis *Berberidis ilicifoliae* LINN. fil.

Inter *Ectropothecia* austro-americana haec species minima et gracillima est.

Ectropothecium (Vesicularia) spirifolium DUS. n. sp. Dependens, flaccidum, pinnatim pauci-ramosum; folia heteromalla vel in ramulis subsecunda, late ovalia, cochleari-concava, superne utrinque profunde plicata, itaque subito contracta, deinde in cuspidem inferne latum, superne subulatum producta, integerrima, enervia vel nervo brevissimo obsoleto praedita; cellulae amplae, inanae, oblonge subhexagonae.

Hab. Chile australis et Patagonia occ. in arb.

Planta ob caulem pendulum et ob folia ad basin cuspidis profunde plicata mirabilis, inter *Ectropothecia* austro-americana solitaria.

Sematophyllaceae.

Rhaphidostegium Dendroligotrichum DUS. n. sp.

Syn. *Rhaphidostegium Polytrichadelphus* DUS. in sched.

cillimum, minimum, repens, remote pinnatum vel bipinnatum; folia dense inserta, perangusta, linearia, sensim longe attenuata et longe cuspidata, falcata, canaliculata, enervia, superne et in cuspidate serrulata, cellulis angustis hyalinis, alaribus tribus, rectangulis, vesiculosis; seta gracillima, pro plantae magnitudine elongata; capsula brevi-cylindrica, horizontalis vel pendula.

Hab. Patagonia occ. in valle flum. Aysen.

Planta inter Rhaphidostegia austro-americana minima, peculiaris, foliis perangustis eximia, in *Dendrocligotricho dendroide* (HEDW.) BROTH. epiphytica.

Hypnaceae.

Brachythecium turgens DUS. n. sp. Robustum, subsimplex, erectum, turgescens, rigidum; folia laxè imbricata, late ovata, cymbiformi-concava, apice cito contracta, cuspidata, integerrima, nervo tenui, ad medium folium continuo; cellulae alares breviter rectangulares, numerosae.

Hab. Fuegia australis in paludosis.

Brachythecio georgico-glareoso (C. MÜLL.) PAR. proximum, sed caule turgescenti-folioso, crassiore, foliis valde concavis, latioribus, integerrimis ab hac specie diversum.

Brachythecium cuspidarioides DUS. n. sp. Robustum, flaccidum, ad 15 cm altum, remotiuscule longi-ramosum, turgidulum; folia magna, ovata, apice subito contracta, breviter et tenuiter cuspidata, cochleari-concava, integerrima, nervo ad medium folium continuo; cellulae elongatae, alares nonnullae, breviter rectangulares, amplae.

Hab. Patagonia occ. in ripa fluminali; Fuegia australis in paludosis.

Habitu *Hypno turgescenti* T. JENS. haud dissimile.

Memoriam *Brachythecii turgentis* DUS. aliquantulum revocat; ab hac specie foliis minus dense insertis, caule ramisque minus turgescens, mollibus, multoties longioribus optime diversa.

Brachythecium pumilum DUS. n. sp. Humile, errec-

tum, dense ramosum; folia ovata vel ovalia, concava, longe tenuiter cuspidata, superne serrulata, nervo debili interdum ad medium folium continuo, saepe inconspicuo, brevissimo; cellulae, sub-elongatae, basales breviores, ampliores; seta brevis, laevissima; capsula subcernua, cylindrica, curvata.

Inter *Brachythecia* austro-americana erecta minima.

Hab. Chile australis in terra silvosa.

Brachythecium trachyhaete DUS. n. sp. Parvum, gracile, flavescens, remote vel densiuscule brevi-ramosum, decumbens; folia remote inserta, subimbricata, late ovata, longe cuspidata, ubique serrulata, nervo ad medium folium producto; cellulae elongatae, alares subquadratae, sat numerosae; seta tenuis, brevis, scabra; capsula subcernua.

Hab. Patagonia occ. in terra silvosa.

Brachythecio subpiloso (HOOK. fil. et WILS.) PAR. proximum, sed gracilius, seta circiter duplo brevior et foliis latioribus brevioribusque.

Brachythecium filirepens DUS. n. sp. Gracillimum, decumbens, remote brevi-pinnatum; folia longissime decurrentia, caulina e basi subcordata triangularia, subcuspidata, vix serrulata, ramulina angustiora, tenuius cuspidata, concava, nervo crasso, ante apicem evanido, serrulata; cellulae elongatae, alares paucae, rectangulares; seta tenui, elongata, laevissima, capsula cylindrica, curvata, horizontalis.

Brachythecio Calerae (C. MÜLL.) PAR. proximum, sed foliis multo latioribus, triangularibus jam diversa.

Sciaromium MITT.

Sectio *Limbidium*. Folia limbata.

Sciaromium nigratum DUS. n. sp. Fluitans, sat gracile, aterrimum, rigidum, valde ramosum, ramis longis ramulosis; folia dense incerta, secunda, lanceolata, subcuspidata, acutissima, integerrima, crasse et late limbata et nervata, nervo excedente, cellulis ubique angustis, subelongatis.

Hab. Fuegia australis in saxis rivalibus.

Sciaromium conspissatulum (C. MÜLL.) PAR. proximum, sed foliis lanceolatis et cellulis elongatis diversa.

Sectio Aloma. Folia elimbata.

Sciaromium flavidulum DUS. n. sp. Humile, simplex vel pauci-ramosum, c. 5 cm altum; folia fere patentissima, late ovata, fere plana breviter acuminata, marginibus ubique serrulatis, nervo mediocri, infra apicem desinente; cellulis angustis, elongatis.

Species sat parva, foliis latis, minus firmis, serrulatis et nervo mediocri a speciebus ceteris austro-americanis longe diversa.

Hab. Fuegia australis in saxis ad rivulum.

Rigodium pseudo-thuidium DUS. n. sp. Caulis plerumque simplex, ad 15 cm altus, ± dense pinnatus, ramis patentissimis, interdum ramulosis; folia caulina, patentissima, semiorbicularia, cuspidata, enervia, ramulina fere orbicularia, concava, apiculata, serrulata, nervata, nervo in fol. super. percurrente; cellulae anguste, elongatae, incrassatae.

Thuidio Blandovii Br. et Sch. habitu non dissimile, sed remotius ramosum. Ob caulem erectum, pinnatum vel bipinnatum a *Rigodiis* ceteris distinguendum. Verisimiliter *Rigodio Tamarici* (C. MÜLL.) PAR., mihi e descriptione solum noto, proximum, sed ab hac specie cellulis elongatis diversum.

(Harum specierum descriptiones accuratas figuris adjectis in alia ephemeride editurus sum.)

Vetenskapsakademien d. 8 nov. Till införande i Arkiv för Botanik intogs en afhandling af H. WITTE: De svenska alvar-växterna.

Rättelse. *Carex rigida* × *vulgaris*, som sid. 242 anförts funnen i Älfdalen, är sannolikt blott en form af *Carex vulgaris*, men företeende flera likheter med *Carex rigida*.

W. WISTRÖM.

Till frågan om de svenska hapaxanternas
lifslängd.

Af K. JOHANSSON.

Med anledning af en uppsats af NILS SYLVÉN i Botaniska Notiser 1905 h. 3 (sid. 173), hvarest detta ämne behandlas, synas mig ett par erinringar böra göras. De däri refererade iakttagelserna stämma i allt väsentligt öfverens med mina egna. Af uppsatsen framgår vidare, att SYLVÉNS gruppering af hapaxanterna ej mycket skiljer sig från den, för hvilken redogöres i insändarens af honom äfven åberopade "Studier öfver Gotlands hapaxantiska växter med hänsyn till deras groningstid och öfvervintring". Likheten mellan våra tolkningar af de gjorda iakttagelserna är i själfva verket större, än han synes tro.

Det är, så vidt jag kan finna, endast i två punkter, som våra åsikter enligt SYLVÉNS uppsats skulle divergera. Först gäller det vinterannuellerna. Jag hade (l. c. sid. 7) därom sagt: "De vinterannuella växter, som grott på hösten ena året, fruktificera följande vår eller sommar. Frön af denna första generation hinna i allmänhet gro andra sommaren"; samt vidare å sid. 10: "Frösättningsintervallet blir därför vanligen ett år". Af SYLVÉNS uppsats framgår, att han fattat uttrycken "i allmänhet" och "vanligen" så, att några vinterannuella arter äro höstgroende, andra däremot vårgroende. Men detta är ju orimligt. Jag menade naturligtvis, att somliga *individ* af i regeln vinterannuella arter äro vårgroende, något som på talrika ställen i min afhandling framhålles ¹⁾. SYLVÉN begagnar själf ett liknande uttryckssätt, då han (l. c.

¹⁾ Ännu större afvikelse förekommer ju t. ex. hos *Papaver Argemone*, i det somliga *individ* uppkommit af frön, som hvilat flera år i jorden. Frösättningsintervallet är således ej hos alla *individ* ett år.

sid. 179) säger. "Hvad då först annuellerna beträffar, uppträda *vanligen* ¹⁾ de annuella arterna under såväl vinter- som sommar-annuell form". Härom råder således ingen meningsskiljaktighet.

Något annorlunda förhåller det sig med mitt uttalande å sid. 7 rörande de bienna växterna, att de "enligt sakens natur måste vara vårgroende". SYLVÉN framhåller därvid, att en del af våra "bienner" ej sällan äro höstgroende. Vidare säger han (l. c. sid. 177): "De höstgroende biennerna bilda så att säga ett slags öfvergång till de plurienna hapaxantherna; liksom hos triennerna utsträckes hos de höstgroende biennerna utvecklingen från frö till frö till tre vegetationsperioder, dock alltid blott delar af den första (och tredje) vegetationsperioden". Såsom synes af min artikel rörande *Lappa* (sid. 80), räknade jag de här äsyftade höstgrodda individen såsom *trienna* (plurienna). SYLVÉN vill kalla dem *bienna*. I min definition på bienner å sid. 6 säges, att de "fullborda *hela sitt lefnadslopp* ²⁾ inom en tid af två år". Detta gäller ej om t. ex. en *Lappa*, som grott i augusti ett år och fruktificerar andra sommaren därefter, ty plantan är vid lif och uppbär frukter långt in i oktober. Plantans lefnadslopp kan således upptaga 25 å 26 månader. Likaså skulle *Daucus Carota*, om den gror på hösten, fortlefva i c:a 25 månader. Häraf framgår, att jag i ofvannämnda arbete räknade de höstgroende nästföljande sommar icke blommande hapaxantherna till pluriennerna, hvarför jag om de bienna växterna, hade rätt att yttra, att de enligt sakens natur (d. v. s. i enlighet med den uppställda definitionen) äro vårgroende.

Sätter man gränsen mellan bienner och plurienner på det af SYLVÉN föreslagna sättet, hvilket onek-

¹⁾ Kursiveradt af mig.

²⁾ Kursiveradt nu.

ligen är mer konsekvent, så torde hans definition på höstgroende biener (l. c. sid. 177) behöfva undergå en omredigering.

Jag har tagit till orda dels för att rätta ett missförstånd, dels i förhoppning att en diskussion skall bidraga till åstadkommande af en allmänt antagen terminologi i hithörande frågor.

Grosser, W., Cistaceæ. (Das Pflanzenreich, 14 H.) 1903. Af det storartade arbetet, som skall innefatta beskrifning öfver hela världens växter, hafva ett par och 20 familjer monografiskt bearbetats och i tryck publicerats. Han tyckes icke hafva reda på tillvaron af åtskilliga afrikanska af Sv. Murbeck 1897 beskrifna former. De nordiska cistinéerna äro få, men ett referat förtjena de dock.

Af *Helianthemum chamæcistus* Mill. anföra vi följande former:

Subsp. 1 *barbatum* (Lam.) Gross. var. *a hirsutum* (Thuill.) Gross. (*H. obscurum* Pers.); — var. *γ arcticum* Gross. "Rami tenuissime tomentelli vel omnino glabri. Folia supra glaberrima, læte viridia, margine revoluta, crassiuscula, juvenilia subtus stellato-tomentosa, viridia, demum glabrescentia vel glaberrima. Sepala cum pedicellis glabrescentia, demum glaberrima, basi et in costis rubentia. Lappland: Kandalakscha-Küste bei Turi (Fellmann, Pl. artic. n. 28)."

Subsp. 2 *nummularium* (Mill.) Gross. *a tomentosum* (Scop.) Gross. f. *vulgare* (Gärtn.) Gross. äfven v. *petræum* Wahlenb.).

H. oelandicum (L.) Swartz. Folia plana — alabastra globosa — capsula globosa. Utbredningen återgifves här som kuriosum ordagrant: "Arctisches Gebiet: Spitsbergen (Ricks) findet sich noch in einem südlich vorgeschobenen Posten in England und auf Öland, fehlt aber der scandinavischen Halbinsel." Former: 1. *denudatum* (Ahlquist 1821) Gross. (Anderson, — — —, Ricks); 2. *constrictum* (Ahlq.) Gross. (*β ciliatum* "Wahlenb. Fl. suec. III. (1831) 331 excl. syn. All."); 3. *microphyllum* (Willk.) Gross. (*γ canescens* "Wahlenb. Fl. suec. I (1831) 331 ex pte"). — Senblommande former omtalas ej.

Från Sverige anföres icke *H. alpestre* (Jacq.) Dunal (capsula ovato-oblonga. Alabastra ovalia) eller *H. canum* Dun.,

som uppföres som synonym under *marifolium* (L.) Mill. *β canum* (Jacq.) Gross. f. *vineale* (Willd.) Gross. (*Alabastra globosa*. *Capsula ovato-triquetra*. *Cincinnati multiflora*), ej häller *H. canum* (L.) Gross. från *Medelhafstrakterna*.

Värdet af de olika öländska formerna kunna nog behöfva närmare utredas genom fortsatt odling.

Campanula Giesekiana i Skandinavien. En *C. rotundifolia* närstående storblommig form från Skandinavien har blifvit kallad *C. Scheuchzeri* och ansetts i större eller mindre grad sammanfalla med den grönländska *C. rotundifolia* jämte dess varietet *arctica* Lange. WITASEK (i *Abh. zool. bot. Gesellsch. Wien*, 1, 1902) anser det rätta namnet vara *C. Giesekiana* Vest ex Römer et Schultes *Syst. Veg.* (Syn.: *C. rotundifolia β linifolia* R. et Sch. l. c. ex p.; *Wahlenberg Fl. Lapp., Fl. suec.*). Förutom från Tromsö, Nordkap och Dovre anföres den af WIT. från Upsala (*Andersson*), hvilken sistnämnda lokal väl måste anses högst tvifvelaktig.

I *Medd. Soc. flor. faun. fenn. häft. 29* har WITASEK meddelat att *C. Giesekiana* i Ryska Lappmarken uppträder endast i de nordliga och nordostliga kusttrakterna. Oaktadt den där förekommande formen ej är fullt identisk med den grönländska, böra de dock förenas. Arten har enligt W. uppstått i Europa af *C. rotundifolia*, hvares underart hon på ett ställe kallar den. Söder om nämnda område i Ryska Lappmarken ned till en linje från Ponoj till Limingo (c. 65° n. br.) vid botteniska viken uppträder en form, som W. kallar *C. rotundifolia v. lapponica* och karaktäriserar sålunda: nedre blad glesa, vanligen smalt lancettlika, öfre få, skärmlbladsartade, så att den vanligen stora och ensamma blomman tyckes sitta på en lång stjälk. Hos *C. rotundifolia* är längden hos fruktämnet vanl. lika med bredden och det förlänger sig sedan hastigt, så att, då blomman är halfvisnen, är det 6—7 mm. långt. Hos *C. Giesekiana* är fruktämnet påfallande kort och bredt, nästan platt, vanl. 4—5 mm. i öfre delen vid endast 2—3 mm. i längd. Efter blomningen förlänger det sig icke mycket. Hos *C. Scheuchzeri* är t. o. m. redan under blomningen fruktämnets längd vanl. större än bredden.

I sitt första arbete förde W. ett ex. från Qvickjock (*Andrä*, 1867) till *C. Giesekiana*, men säger i det senare arbetet att det skett med tvekan och att han nu vill räkna det till *C. rotundifolia*.

Martinellia Massalongii (C. MÜLLER),

Ein Bürger der Schwedischen Moosflora.

Von H. WILH. ARNELL.

Die oben genannte, sehr seltene Art wurde zuerst beschrieben von C. MÜLLER unter dem Namen *Scapania carinthiaca* var. *Massalongii* in Vorarbeiten zu einer Monographie der Gattung *Scapania* (Bull. Herb. Boiss., 1901, p. 598). Bald wurde sie aber zum Range einer Art erhöht und zwar in der überaus werthvollen und prachtvollen Arbeit desselben Verfassers Monographie der Lebermoosgattung *Scapania* DUM. (Nova acta. Abh. der Kaiserl. Leop.-Carol. Deutschen Akademie der Naturforscher, Bd. 83, 1905) unter dem Namen *Scapania Massalongii* C. MÜLL. Für diese Art war bisher bekannt nur ein einzelner Standort "Revolto ad ligna emarcida *Pini piceae* prov. Verona", woselbst Professor C. *Massalongi* sie in den Jahren 1878 und 1879 eingesammelt hat. Mit Hilfe der vorzüglichen Beschreibungen und Abbildungen, die von C. MÜLLER veröffentlicht worden sind, ist es mir nun gelungen einen neuen Standort für diese niedliche Lebermoosart aufzuweisen und zwar Hedvigsfors im Kirchspiele Bjuråker in der Provinz Helsingland (Schweden), woher sie im Jahre 1877 von meinem Freunde E. COLLINDER heimegebracht worden ist. Prof. *Massalongo*, zu welchem ich ein Pröbchen von dem Moose gesandt habe, hat mir freundlichst mitgetheilt, dass die schwedische Form "sine ullo dubio" zu *M. Massalongii* hört, sogar als "forma typissima" dieser Art bezeichnet werden kann; durch ein von ihm geschenktes Original Exemplar habe ich mich noch mehr von der Richtigkeit meiner Bestimmung überzeugen können.

Das schwedische Exemplar ist auf einem morschen Stamme, wahrscheinlich von *Abies excelsa*, eingesammelt

und trägt mehrere von den für diese Art so eigenthümlichen Kelchen.

M. Massalongii wird, wie folgt, von C. MÜLLER in seiner *Scapania*-Monographie, p. 269, beschrieben:

Dioica. Planta 1—3 mm. alta, humilis, flavo-
viridis, lignicola. Caulis adscendens, dense foliatus,
radicellosus. Folia ad medium inaequaliter biloba,
amplexicaulia. Lobus anticus obovato-quadratus, api-
culatus, margine serrato, rarissime integro, ultra cau-
lem haud extensus, haud decurrens. Lobus posticus
vulgo duplo major, ovatus, apiculatus, non raro lobo
antico aequimagnus, margine denticulato, dentibus
parvis unicellularibus. Cuticula fere levis. Cellulae
angulis incrassatae, apice subrotundae, 8 μ diam., pa-
rietibus validis, medio 15 μ diam., basi ad 16 $\times$ 32
 μ diam. Perianthium campanulatum vel pyriforme,
vix compressum, ore integro vel sparsim dentato,
truncato, contracto-plicato, cellulis 5—6 μ diam. Pro-
pagula ovalia vel subrotunda 8 $\times$ 12 μ diam.

M. Massalongii ist mit *M. Carinthiaca* (JACK),
einer nur an einer Stelle in Kärnten gefundenen Art,
am nächsten verwandt. Unter den schwedischen
Martinellia-Arten ist sie am nächsten einerseits mit
M. apiculata (SPRUCE) und andererseits mit *M. rosacea*
(CORDA) zu vergleichen. Von *M. apiculata* unterschei-
det sich *M. Massalongii* durch die tiefer zweigetheil-
ten Blätter, die entschieden kleineren Blattzellen,
deren Lumina abgerundet, niemals sternförmig sind,
den weniger abgeplatteten, kleingezähnten Kelch u. s. w.
Von *M. rosacea*, zu welcher Art sie zuerst von MASSA-
LONGO gebracht wurde unter dem Namen var. *spinulosa*
(Hep. ital.-venet. exs. Nr. 86 et Nr. 87), unterschei-
det sie sich durch die viel kleineren Blattezellen, die
verschiedenen Keimkörner u. s. w.

Död. PROFESSOR KARL ALBERT VICTOR HOLMGREN afled i
Lund d. 11 dec. 1905. Han var född d. 18 maj 1824 och
hade skrifvit om Jönköpingstraktens flora i Bot. Not. 1849.

Några växtfynd från Blekinge.

Af

JOHAN ERIKSON.

Under sommaren 1904 ägnade jag några dagars tid åt undersökningen af i östra Blekinges strand- och mellanbygd förekommande hybrider, af hvilka ett par äga så stort intresse, att en liten publikation om fynden icke är ur vägen. I år har jag äfven haft tillfälle att göra några exkursioner i västra Blekinge. I förteckningen upptagas äfven några arter, funna under föregående somrar, som ännu icke hafva anförts från Blekinge.

Lappa officinalis All. $\times$ *minor* (SCHK.) DC. Hoby, Rosenholm.

Lappa minor (SCHK.) $\times$ *tomentosa* (MILL.) LAM. Hoby, Rosenholm, Wämmö, Johannishus.

Lappa officinalis ALL. $\times$ *tomentosa* (MILL.) LAM. Hoby, Listerby.

Tragopogon pratensis L. $\times$ *porrifolius* L. Denna af C. A. GOSSELMAN på Karlskrona Örlogssvarfs område funna hybrid håller på att gå ut, emedan såväl hybriden som stamföräldrarna starkt angripits af *Puccinia Tragoponis*. I år har den dock uppträdt i något större mängd.

Galium verum L. $\times$ *mollugo* L. Banvallar vid Nättraby; Fågelmara. Togs af mig först på Wämmö kyrkogård (1898), där den dock nu är utgången.

Symphytum officinale L. $\times$ *orientale* L. Ronneby. Utmärkt genom sina intermediära karaktärer, sin försämrade pollenproduktion och sin dåliga fruktsättning. Bladen äro något nedlöpande. Kronan flikigt-tandad med upprätta flikar. Bikronans fjäll, som hos *Symphytum officinale* äro "förlängdt triangulära med tvärt sammandragen spets", hos *S. orientale* "nästan jämbreda, långsamt afsmalnande till spets" äro hos hybriden af fullkomligt intermediär form. Ståndarknappar ungefär dubbelt så långa som strängens fria del,

hvarutinnan alltså hybriden mest öfverensstämmer med *S. officinale*. Kronan af violettblå färg. I NEUMANS och AHLFVENGRENS flora anmärkes om dess förekomst: "Så synas exemplar från Öl. Ottenby (O. B. LETH 1895) vara *S. officinale* × *orientale*."

Salvia silvestris L. Stumholmen.

Euphrasia suecica MURB. & WETTSTEIN. Attanäs. Uppgifves af NEUMAN för endast Sk., Sm. och Gtl. Har af mig förliden sommar äfven funnits på flera ställen på Öland.

Epilobium montanum L. × *palustre* L. Wämmö.

Epilobium obscurum SCHREB. × *palustre* L. Rosenholm; Djupadal (J. NORLIN 1903); Karlshamn.

Epilobium montanum L. × *obscurum* SCHREB. Lyckeby. I provinsen först funnen af folkskolläraren O. PERSSON vid Möljeryd i Ronneby socken. (C. G. WESTERLUND. Bidrag till kannedomen om Ronnebytrakts fauna och flora).

Epilobium collinum GMEL. × *obscurum* SCHREB. = *E. decipiens* F. SCHULTZ. På hösten 1903 hittade jag en *Epilobium*-hybrid på Wämmö, som jag först antog vara *Epilobium montanum* L. × *obscurum* SCHREB., men som efter närmare undersökning visat sig tillhöra ofvanstående kombination. Den kan i korthet karaktäriseras genom sin starkt och oftast redan från basen greniga stam, sina små blad (15 mm.—7 å 8 mm.) af mörkgrön nyans, hvarigenom den närmar sig *Epilobium collinum* samt sina förlängda bladiga utlöpare, hvarigenom den öfverensstämmer med *Epilobium obscurum*. Blommorna äro större än hos stamarterna. Pollenet är dåligt och likaledes frösättningen. Ny för Sverige. *Epilobium montanum* × *obscurum* SCHREB. har i regeln mycket högre, först upptill grenig stjälk, större, ljusare blad och större blommor. Sedan gammalt känner man i Tyskland flera *collinum*-hybrider, såsom *E. collinum* × *Lamyi*, *E. collinum* × *palustre*, *E. collinum* × *parviflorum*, *E. collinum* × *roseum*, hvilka naturligtvis äfven finnas

i vårt land. I NEUMANS- och AHLFVENGRENS Sveriges flora anføres *Epilobium montanum* $\times$ *collinum* från Skåne.

Conringia orientalis ANDR. Anträffades en sommar i Fattighusets plantering i Karlskrona, men var endast tillfällig.

Viscaria viscosa (GIL.) ASCH. $\times$ *alpina* (L.) DON. Denna af J. ANKARCRONA på berg i Lyckebytrakten upptäckta hybrid (Bidrag till Blekinges flora: Bot. Notiser 1855) anträffas ännu vissa år i ganska stor mängd på Wämmö och bergen kring Vedeby, men den fördrar en regnig vår för sin utveckling. Under år med torr vår lysa såväl hybriderna som *Viscaria alpina* med sin frånvaro, naturligtvis beroende på denna arts egenskap af reliktväxt.

Stellaria neglecta WEIHE. Wämmö bland buskar.

Stellaria apetala URCA. Wämmö.

Viola mirabilis L. $\times$ *riviniana* RCHB. Silltorp, ett individ.

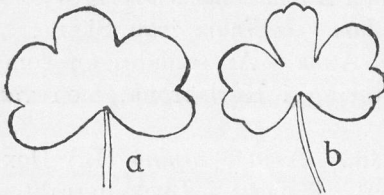
Viola canina L. $\times$ *riviniana* RCHB. Nättraby. Uppgifves af C. G. WESTERLUND förekomma flerstädes i Ronnebytrakten.

Rubus cæsius L. $\times$ *idæus* L. Sturkö, i stor mängd längs en gårdsgård; Lösen; Ramdala; Mörrum.

Geum urbanum L. $\times$ *rivale* L. Ronneby, Silltorp. Är förut känd från flera ställen i provinsen (jmf C. A. GOSSELMAN, Blekinges flora och F. SVANLUND, Anteckningar till Blekinges flora).

Fragaria vesca L. $\times$ *viridis* DUCH. Ronneby (stud. J. NORLIN 1903.)

Batrachium Baudotii GODR. $\times$ *peltatum* (SCHRANK) GELERT. Förkärla. Denna för Sveriges flora och så vidt jag vet öfverhufvud nya hybrid växer i ett dike, som korsar landsvägen till Tromtö, i Förkärla socken. Denna egendomliga form har först iakttagits af den för Blekinges flora så varmt intresserade affidne Telegrafkommisarien F. SVANLUND och bestämts af den likaledes affidne skarpsynte danske botanikern O. GELERT.

a = blad af *Batrachium peltatum*.

b = blad af *Batrachium Baudotii* × *peltatum*.

Under flera somrar har jag iakttagit densamma och på grund af bladens intermediära form samt den dåliga pollenbildningen varit benägen att omfatta O. GELERTS tolkning. Men då vattnet, i hvilket denna växtform förekom, var starkt rinnande, hvilket brukar utöfva inflytande på pollenets utbildning hos arter, som vanligen växa i stillastående vatten, var jag något tveksam, tills jag förlidet år på grund af det låga vattenståndet och dikets igenväxande genom *Montia rivularis* fick absolut visshet. Jag lämnar här en kort beskrifning på den nya hybrididen.

Stjälken grönvit, strimmig. Flytblad djupt handklufna med bredt vigglika flikar. Ståndarna skjuta icke upp öfver fruktämnen vid kronbladens fallande, utan äro nästan jämnhöga med desamma. Fruktskaff slutligen starkt nedböjda, liksom hos *B. Baudotii*. Märkespapiller tämligen korta, något längre än hos *B. Baudotii*, betydligt kortare än hos *B. peltatum*. Frukten, när den är utbildad, försedd med tydlig köl, såsom hos *B. Baudotii*. Pollen till större delen bestående af förkrympta, deformerade korn. Fruktsättning dålig.

Batrachium Baudotii förekommer enligt F. SVANLUND ej sällsynt i mera instängdt vatten, såsom grundare hafsvikar, i Blekinge och *B. peltatum* växer ymnigt i diken nära fyndplatsen.

Euphorbia virgata W. & K. Mellan Nättraby och Skärfva i järnvägsdiken.

Alnus glutinosa (L.) GÆRTN. × *incana* (L.) WILLD. Wämmö. Först funnen af stud. R. ZACHRISSON.

Populus tremula L. × *alba* L. Wämmö. Ett par odlade träd vid Tyskbryggaregården.

Salix fragilis L. $\times$ *alba* L. Ett ofta användt alléträd i Karlskronatrakten.

Rumex domesticus HN. $\times$ *obtusifolius* L. Hoby.

Rumex crispus L. $\times$ *obtusifolius* L. Hoby, Johannis, Lösen, Tjurkö. Synes förekomma tämligen allmänt öfver hela provinsen.

Såväl dessa båda *Rumex*-hybrider som äfven *Rumex crispus* $\times$ *domesticus* äro förut kända från andra lokaler i Blekinge. (*Gosselman*, *Blekings flora*; *Hjalmar Nilsson*; *G. Lagerheim*.) Jmfr *F. Svanlund*, Anteckningar till Blekings flora.

Festuca duriuscula FR. Förkärla.

Asplenium trichomanes L. $\times$ *septentrionale* HOFFM. Wämmö. (ENOCH PALMQVIST).

Tillägg.

Föregående uppsats med undantag af några lokaltillägg, skrefs på hösten 1904 och sattes på våren 1905. Under sommaren 1905 hafva ytterligare en del fynd gjorts, af hvilka en del ha så stort intresse, att ett särskildt tillägg är motiveradt.

Centaurea jacea L. f. *humilis* SCHRANK. Strandängar vid Ramdala.

Salvia verticillata L. Karlskrona, Stumholmen.

Epilobium montanum L. $\times$ *collinum* GMEL. Wämmö.

Epilobium palustre L. $\times$ *collinum* GMEL. Wämmö.

Dessa båda mindre vanliga hybridkombinationer, af hvilka den förra i NEUMANS flora anföres från Skåne, den senare icke förut så vidt jag vet blifvit tagen i Sverige, anträffades af mig d. ²⁸ 1905 i järnvägsgenomskärningar på Wämmö ej långt från det ställe, där jag på hösten 1903 fann *E. collinum* $\times$ *obscurum*. Båda utmärka sig genom sina intermediära karaktärer och genom sin dåliga fröbildning. Egendomlig är därför uppgiften om *E. collinum* $\times$ *montanum* i NEUMANS flora: "har nästan fullgod frösättning". Båda

ha en egendomlig grågrön färgton och tämligen tjocka blad. Bladen hos *E. montanum* × *collinum* äro smälare än hos *E. montanum*. Knopparna äro trubbspetsade. Blommorna af intermediär storlek. Bladen hos *E. palustre* × *collinum* äro äggrundt-lancettlika — lancettlika, rel. korta, glestandade — nästan helbräddade. Blommorna af 10 mm. längd. Märke 4-klufvet. Grenskotten korta, upprätta, fjällbeklädda eller bladiga eller mera utdragna, i spetsen bladiga.

S. MURBECK har i "Några anteckningar till floran på Norges sydvästra och södra kust" (Bot. Not. 1885) beskrifvit de vegetativa förökningsorganen hos olika former af denna hybrid. Dessa närmade sig alla *E. palustres*, d. v. s. de voro trådlika och afslutades i spetsen med en äggformig, löklik knopp. Hos Blekinge-hybriden däremot närma de sig vanligen mera den andra af stamföräldrarnas förökningsorgan.

Epilobium obscurum SCHREB. × *roseum* SCHREB. Lyckeby; Karlshamnstrakten.

Epilobium Lamyi F. SCHULTZ. Ramdala. Är så vidt jag vet ny för provinsen.

Epilobium Lamyi F. SCHULTZ × *collinum* GMEL. Ramdala. Denna hybrid är ännu icke uppgifven för Sveriges flora. En af mig i sommar tagen hybrid synes motsvara denna kombination.

Rumex domesticus HN. × *crispus* L. Augerum, Mölletorp.

Salix aurita L. × *repens* L. Jämjö.

Scirpus maritimus L. f. *macrostachys* (WILLD). Ramdala.

Carex Goodenoughii J. GAY β) *juncella* FR. Truseryd. Af F. SVANLUND förut uppgifven från flera ställen i Blekinge ("Anteckningar till Blekinges flora", Bot. Not. 1886).

Calamagrostis epigejos (L) ROTH × *lanceolata* ROTH Ringö.

Bidrag till kännedomen af floran vid Saltenfjord
och på Sulitälma-området i Norge.

Af L. M. NEUMAN.

(Forts. fr. s. 282.)

C. Goodenoughii växer i myrarna, på hedarna och på älfdalarnas svämområde nästan alltid i täta, juncella-likade tufvor, men har nästan alltid *platta* blad, vare sig den är högvuxen eller lågvuxen. Slidornas färg växlar från gulbrunt till rödbrunt och rent svart. Ofta äro äfven fruktgömmenas toppar lika svarta som axfjällen, hvarigenom axen blifva rent svarta. Denna form har ofta de flesta bladen hopvikna och skulle således kallas *juncella* eller *juncea* Fr., men märkligt nog äro basalslidorna svartbruna (icke röda). Då det å ena sidan icke är lämpligt att namna dessa former, och då de å den andra icke alls synas motsvara förut namngifna former (exempelvis de i Asch. & Gr. Synopsis upptagna), nöjer jag mig att konstatera, att de finnas.

C. canescens $\times$ *loliacea* — Som bekant, är denna hybrid i norra Europa endast uppgifven för Sverige, Töreboda (Callmé) och Ostpreussen, Romintener Heide (Grütter), och liksom Ascherson & Gräbner uppgifva "nicht gesehen", har jag i min flora nödgats bekänna: "exemplar osedda af författaren." Det var därför fägningsamt att kunna konstatera den på Sulitälma-området i en myr mellan Fagerlid och Kjelvand. Genom de spensliga, slaka, fina, sträna och bladen samt de starka nerverna på fruktgömmena erinrar den om *C. loliacea*, genom axens form och de blågröna bladen om *C. canescens*. Ungefär 20 meter från ena kanten af myren behärskade den ett område på cirka 100 kvm. Större delen utgjordes emellertid af stånd, som endast sköto bladrossetter, men inga strån, medan båda stamarterna voro rika på strån. Under det stamarterna

hade fruktgömmena väl utbildade, voro de hos hybriden tunna och utvecklade. Fjolårets strån, som här och där funnos kvar, visade, att *inga fruktgömmen då mognat*, medan dylika strån hos *C. loliacea* visade fyllda, mognade fruktgömmen. Likformigheten mellan alla exemplaren tyder därpå, att hela kolonien uppstått genom vegetativ förökning af ett eller ett fåtal individ.

C. canescens × *lagopina* — Giken bland stamarterna i kanten af en myr; genom lifligt gröna eller endast föga glaucescenta blad och starkare närmade (dock ej hopade), redan från början brungröna ax skild från *C. canescens*, af hvilken den lånat habitus. De förlängda, cylindriska axen skilja den lätt från *lagopina*; synes aldrig utbilda mogna fruktgömmen. På den torra sluttningen mot myren fanns

C. lagopina × *vitis*, skild från föregående hybrid genom mörkgröna blad, tjockare, upptill hopade ax, af hvilka ett och annat blir sammansatt. Hos båda dessa hybrider äro fruktgömmenas spröt mera förlängdt än hos *C. canescens* och *vitis* samt nästan alltid tydligt tvåklufvet i spetsen.

C. canescens. Den typiska formen, känd af alla, har, såsom namnet antyder, vid mognaden gråhvit fruktgömmen och axfjäll. Dessförinnan äro de gröna. På torrare lokaler blifva axen kortare, nästan klotrunda, mera aflägsnade från hvarandra, stråna spensligare och bladen slakare, mindre glaucescenta än hos typen, men axens färg liksom hos typen, en varietet, för hvilken väl ej kan gifvas ett mera betecknande namn än var. *sublobiacea* Læst. (äfvén Wahlenb. i Fl. Suec.). Denna form för Asch. & Gräbn. under namnet *vitis* till *brunnescens*, dit den säkert *icke* hör. Den har förut oftast gått under namnen *Persoonii* Sieb. och *macilentia* Fr., hvilka båda äro sämre än det här begagnade. På soliga lokaler, helst i fjällen, men äfvén i stor mängd på strandängar, t. ex. vid Fineidet och Fauske i Salten, blifva axen tätare, och ofta kortare än hos

typen, fruktgömmena och axfjällen blifva vid mognaden gula med någon anstrykning i ljusbrunt och fruktgömmena blifva något kupigare än hos typen. Denna varietet har jag i min flora kallat *subvitis*, emedan den förbinder *C. canescens* med *C. vitilis*. Det är troligen obekantskap med denna, som gör att Asch. och Gräbn. ej till arten skilja *C. canescens* och *C. vitilis*. På strandängar, där man ju ej gärna träffar *C. vitilis*, uppträder var. *subvitis* mycket markerad, men på fjällen, där *C. canescens* och *C. vitilis* ofta sammanträffa, förefaller den såsom en hybrid mellan dem. Den är emellertid alltid fertil och bestämmes oftast till *vitis* (*brunnescens*) eller *Persoonii*. Sedan man lärt sig inse artsamhörigheten mellan *canescens*, var. *sublobiacea* och var. *subvitis*, är det ej svårt att se, att *C. vitilis* är en särdeles distinkt art. Den skiljer sig från *canescens* och dess varieteter genom de nästan ostrimmade fruktgömmena, som äro plankonvexa med så stark konvexitet, att de ofta synas trubbigt trekantiga, medan de hos *canescens* alltid äro tydligt, ofta starkt strimmiga samt antingen svagt bikonvexa eller plankonvexa med mycket svag konvexitet. Sprötet hos *vitis* är längre samt tvärt afsatt, och fruktgömmets största bredd ligger oftast ofvan midten, medan hos *canescens* sprötet är kortare, och fruktgömmet, som har sin största bredd på eller nedom midten långsamt afsmalnar mot sprötet. Den ofta använda karaktären på sprötets springa är ej så säker, som man antager, icke heller afståndet mellan axen. Däremot är axfjällens färg af värde. Hos *vitis* är fjällets midtfält kanstanjebrunt och smalare än den hvita hinnkanten; hos *canescens subvitis* är midtfältet svagt ljusbrunt och betydligt bredare än hinnkanten. Då namnet *C. brunnescens* torde omfatta både *C. vitilis* Fr. och *C. canescens* var. *subvitis*, anser jag mig böra behålla Fries' namn, äfven om anmärkning mot det finnes. Genom Herb. Normale vet man ju alltid,

hvilken art han afsett, ehuru äfven han under namnet sammanfattat två former, nämligen vitilis och can. sublioliacea

C. glareosa och *C. norvegica* (äfven *f. isostachys* J. M. Norm., men mycket sällsynt), båda allmänna på strandängarna, hafva, då de förekomma i låg och tät gräsmatta, hopvikna, men då de växa i skuggan af högre gräs och starrarter, platta blad; hos den förra äro de glaucescenta, hos den senare rent gröna eller gulgröna. *C. lagopina* är allmän i fjällen; här och där sågs *f. pauciflora* J. M. Norm.; vid kusten såg jag den icke.

C. dioica × *incurva f. subfeminea* — vid Bodöbäcken, ej långt från dess utlopp, på ett litet område, där den nästan utträngt båda stamarterna. Såsom jag i min flora påpekat, hör *C. Deinbolliana* J. Gay hit och såsom S. Almqvist meddelar (J. Dyring, Junkersdalen och dens flora) äfven *C. brevirostris* Cedersträhle. I samma arbete tydes den förra såsom en *perincurva*, den senare såsom en *perdioica*. Här kan jag ej instämma, enär Cedersträhles exemplar af *C. brevirostris* med afseende på växesätt, blad och strån, och Schlegel-Arnells äfven med afseende på axbyggnad mera tyda på *incurva* än *dioica*. De af mig funna exemplaren hafva ax af *incurva*, men de fina bladen af *dioica*. Såsom utgörande en korsning mellan en *dioik* och en *homostachysk* *monoik* art, har denna hybrid än förhärskande ♂-blommor, än förhärskande ♀-blommor, och synes det mig riktigare att lägga detta till grund för formdelningen och kalla de förra *f. submascula* (med uteslutande l. öfvervägande ♂), de senare *subfeminea* (med öfvervägande ♀). I det mig tillgängliga materialet tillhöra Thore Fries, ex. från Mageröe, Cedersträhles från Foldenfjord samt exemplaren från Ravnflouget i Saltdalen *f. submascula*, men exemplaren från Alstensöe, från Hals i Saltdalen, från Tromsö (H. N. XIV: 86) samt mina *f. subfeminea*. I allmänhet är *f. submascula* en *f. heterostachys*

och *f. subfeminea* en *f. monostachys* eller *homostachys*.

C. incurva f. erecta — ända till 30 cm hög, fanns vid Bodö i en sådd gräsåker.

På grund af den kalla och fuktiga väderleken, som denna sommar var förhärskande däruppe, voro *fjällgraminéerna* ännu ej i blomning, hvadan min skörd af gräs blef ytterst ringa. Jag har således endast följande att anteckna. *Poa nemoralis* med var. *montana*, *Poa alpina*, *Poa annua f. nana* (3—5 cm hög med vippan reducerad till 1—3 småax), *Glyceria distans*, *maritima* och *kattegatensis*, *Trisetum subspicatum*, *Deschampsia cæspitosa* var. *aurea*, *D. flexuosa f. montana*, *D. alpina*, *Calamagr. purpurea* och *neglecta*, *Milium effusum* med *f. violaceum*, *Phleum alpinum*, *Alopecurus geniculatus* (växande på en torr äng), *Anthoxanthum odoratum*, *Hierochloa odorata*.

Potamogeton filiformis anträffades i Bodö-bäcken ganska långt från utloppet.

Af kärllkryptogamer sågos endast de vanliga såsom *Aspid. lonchitis*, *Polypodium alpestre*, *Cystopteris montana* och *fragilis*, *Botrychium lunaria* etc.

Öfver mossorna har Adjunkt E. WETTERHALL lofvat publicera en förteckning.

Botaniska sällskapet i Stockholm d. 25 okt. D:r E. HEMMENDORF redogjorde för kaffekulturen i Sao Paulo i Brasilien efter egna iakttagelser under 3 år. — Prof. ROSENDAHL omtalade en af honom iakttagen stark grönfärgning af hönsägg-hvita, då denna kommer i beröring med kaffebönor. — Lektor J. ERIKSON lemnade några floristiska meddelanden från Blekinge.

Den 23 nov. Doc. G. ANDERSSON redogjorde för de redan vidtagna åtgärderna för insamlande af uppgifter rörande Stockholmstraktens fanerogam- och ormbunk-flora hvarefter sällskapet anslag 500 kr. för bearbetandet af det insamlade, rikhaltiga materialet. — Kand. E. LINDEGREN redogjorde för sina studier öfver strandbyggnaden och vegetationsförhållandena i Hornborgasjön. — Adj. J. BERGGREN demonstrerade ett antal hybrider, tillhörande släktena *Typha*, *Geum*, *Valeriana* och *Rumex*.

Lyttkens A., Svenska växtnamn. H. 2. 162 s. —
3 Kr.

Detta häfte börjar med Rubiaceæ och slutar med Labiatæ. Af nya namn anföra vi: Dya för Limosella, Skringla för Bartsia, Flane för Lycium, Safra i st. f. Safver för Hedeoma, Kvändel för Dracocephalum, Gundel för Ballota, Sugling för Betonica, Dåfva för Leonurus, Glåma för Marrubium.

Bålsporväxterna

af *A. S. Örsted*, öfversättning af *J. HULTING*.

Andra fullständigt omarbetade upplagan. *Pris: 1,50 kr.*

Stockholm. *Beijers Bokförlagsaktiebolag.*

Anmälan.

Prenumerationspriset å Botaniska Notiser för år 1906, 6 nr, utgör 6 kr. såväl å bokhandeln som vid requisition å postkontoren i Sverige. Prenumeration kan äfven ske direkt hos utgifvaren, då requirerten äger från nämnda summa afdraga afgiften för liqvidens insändande pr postanvisning.

Vi önska att hvarje svensk botanist prenumererar på ett exemplar af tidskriften!

O. Nordstedt.

Innehåll.

ARNELL, H. W., *Martinellia Massalongii* (C. Müller), Ein Bürger der Schwedischen Moosflora. S. 315.

DUSÉN, P., *Musci nonnulli novi e Fuegia et Patagonia reportati*. S. 299.

ERIKSON, J., Några växtfynd från Blekinge. S. 317.

JOHANSSON, K., Till frågan om de svenska hapaxanternas lifslängd. S. 311.

NEUMAN, L. M., Bidrag till kännedomen af floran vid Saltenfjord och på Sulitälma-området i Norge. S. 323.

Literaturofversikt. S. 313, 328.

Smärre notiser. S. 310, 314, 316, 327.